Druk nr 145

Warszawa, 21 grudnia 2015 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-111-226-15

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 89 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, uprzejmie zawiadamiam Pana Marszałka, że Rada Ministrów zamierza przedstawić do ratyfikacji Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej

- Poprawkę z dnia 22 października 2014 r. do Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu, sporządzoną w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.,

której ratyfikacja - zdaniem Rady Ministrów - nie wymaga uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie.

W załączeniu przekazuję tekst wymienionego dokumentu wraz z uzasadnieniem.

W razie niezgłoszenia, w terminie 30 dni - zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o umowach międzynarodowych - negatywnej opinii co do zasadności wyboru trybu ratyfikacji dokumentu, zostanie on przedstawiony Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej do ratyfikacji.

Z wyrazami szacunku

(-) Beata Szydło

PROJEKT

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 22 października 2014 r. w Strasburgu została przyjęta *Poprawka do Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.*

Po zaznajomieniu się z powyższą Poprawką, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Andrzej Duda

PREZES RADY MINISTRÓW

Beata Szydło

UZASADNIENIE

wniosku o ratyfikację poprawki z dnia 22 października 2014 r.

do *Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu sporządzonej w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.*

I. Potrzeba i cel związania Rzeczypospolitej Polskiej poprawką

1. Konwencja Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu sporządzona w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.

Pranie pieniędzy polega na ukryciu przestępczego pochodzenia środków pochodzących z czynu zabronionego i umożliwienie ich ponownego, legalnego wykorzystania. W ostatnich dekadach fenomen ten przybiera coraz to nowe formy i odbywa się z wykorzystaniem skomplikowanych operacji finansowych.

Konieczność wspólnego zwalczania prania pieniędzy została dostrzeżona na forum Rady Europy już pod koniec lat 70-tych. W 1980 r. przyjęto Zalecenie Nr(80)10 dot. środków przeciwko przekazywaniu i ukrywaniu funduszy o przestępczym pochodzeniu stanowiące pierwszy międzynarodowy instrument dla zwalczania procederu prania pieniędzy. Kolejnym krokiem było przyjęcie Konwencji o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa z 1990 r. (ETS 141). Podstawowym zadaniem Konwencji z 1990 r. było ułatwienie współpracy międzynarodowej poprzez zminimalizowanie odmienności w podejściu do problemu prania pieniędzy w różnych państwach członkowskich Rady Europy. W tym celu Konwencja z 1990 r. obejmowała nie tylko przepisy dotyczące *stricte* współpracy międzypaństwowej, lecz także środki, które strony winny podjąć na poziomie krajowym.

Dalszy rozwój form prania pieniędzy, wymiana doświadczeń w jego zwalczaniu polegająca m. in. na prowadzeniu wzajemnych ewaluacji w ramach FATF[1] i MONEYVAL[2], a także nowe instrumenty dotyczące tego zagadnienia przyjmowane na forum Unii Europejskiej skłoniły Radę Europy do podjęcia prac nad reformą Konwencji z 1990 r. W tym czasie nastąpił także wzrost zagrożenia procederem finansowania terroryzmu, do którego popełniania także wykorzystywane są systemy finansowe państw członkowskich Rady Europy.

[1] Financial Action Task Force – organizacja międzyrządowa utworzona w 1989 r.
[2] Komitet Ekspertów es. Ewaluacji Środków Zwalczania Prania Pieniędzy i Finansowania Terroryzmu działający w ramach Rady Europy.

Efektem tych prac jest Konwencja Rady Europy o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu sporządzona w Warszawie dnia 16 maja 2005 r. (CETS 198), która w pewnym zakresie powtarza postanowienia Konwencji z 1990 r., lecz także rozszerza je i zawiera dodatkowe przepisy odnoszące się w szczególności do finansowania terroryzmu.

Autorzy Konwencji z 2005 r. byli świadomi, iż państwa członkowskie Rady Europy posiadają różne systemy zwalczania prania pieniędzy; w szczególności niektóre z nich uznają, iż może dotyczyć ono przychodów z każdego przestępstwa (podejście „all crimes", które stosuje także Polska), inne zaś, iż odnosi się jedynie do określonych kategorii przestępstw lub do enumeratywnie określonego katalogu czynów. Konwencja z 2005 r. przewiduje więc możliwość złożenia przez państwa-strony, w chwili wiązania się Konwencją, deklaracji, iż w zakresie dotyczącym przepadku (art. 3 ust. 2), katalogu przestępstw bazowych dla prania pieniędzy (art. 9 ust. 4) oraz wykonywania wniosków o informacje o kontach bankowych będą one stosowały przepisy Konwencji z 2005 r. w ograniczonym zakresie. Ograniczenie nie może jednak dotyczyć czynów wskazanych w Załączniku do Konwencji. Oznacza to, iż w przypadku przestępstw wymienionych w Załączniku, postanowienia Konwencji zawsze będą w pełni stosowane.

Załącznik stanowi powtórzenie listy czynów wymienionych w Metodologii FATF[3]. W celu jego uaktualniania oraz łatwego dostosowania do zmieniających się warunków walki z praniem pieniędzy, autorzy Konwencji z 2005 r. wprowadzili dla zmiany jego treści uproszczoną procedurę przyjmowania poprawek do Konwencji (art. 54 ust. 6 - 10). Przewiduje ona zmianę Załącznika w drodze decyzji Komitetu Ministrów Rady Europy podjętej z urzędu lub na wniosek jednego z państw-stron. Tak przyjęta poprawka nie wymaga wyrażenia odrębnej zgody przez państwa-strony i automatycznie wchodzi w życie po upływie roku od zakomunikowania jej państwom. Mogą one jednak zgłosić sprzeciw wobec poprawki: w takim przypadku nie wejdzie ona w życie w stosunku do państwa zgłaszającego sprzeciw, a jeśli uczyni to 1/3 stron Konwencji z 2005 r. – nie wejdzie w życie w ogóle.

2. Cel i zakres poprawki z dnia 22 października 2014 r.

Projekt poprawki do Konwencji w trybie art. 54 ust. 6 zgłosił w lipcu 2014 r. Cypr. Poprawka ma dostosować brzmienie Załącznika do rekomendacji FATF, w których katalog przestępstw został w 2012 r. rozszerzony o przestępstwa podatkowe. Została ona przyjęta przez Komitet Ministrów Rady Europy w dniu 22 października 2014 r., zaś dwa dni później została zakomunikowana państwom-stronom Konwencji. Zgodnie z art. 54 ust. 7 Konwencji oznacza to,

[3] Dokument stanowiący punkt odniesienia podczas prowadzenie procedury wzajemnej ewaluacji przez FATF.

iż wejdzie ona w życie w dniu 25 października 2015 r., pod warunkiem, że do tego czasu sprzeciwu nie wyrazi 1/3 państw-stron.

II. Wskazanie różnic między dotychczasowym i projektowanym stanem prawnym.

Szczegółowe zmiany Załącznika do Konwencji z 2005 r. wprowadzone poprawką z dnia 22 października 2014 r. obejmują uściślenie, iż przemyt może dotyczyć także zobowiązań celnych i akcyzowych oraz podatków, a także dodanie do listy osobnej kategorii przestępstw podatkowych (odnoszących się do podatków bezpośrednich i pośrednich).

Treść Załącznika jest istotna jedynie dla tych stron Konwencji, które postanowiły skorzystać z ograniczenia w stosowaniu jej przepisów i wyraziły to w formie oświadczenia złożonego w czasie wiązania się nią. Polska takiej deklaracji nie złożyła, nie ma też możliwości złożenia jej w przyszłości.

Przypomnieć należy, iż Załącznik do Konwencji z 2005 r. ma tylko to znaczenie, że wskazuje do jakiego minimalnego katalogu czynów strony stosować muszą przepadek i uznanie za przestępstwo bazowe dla prania pieniędzy. Tymczasem zarówno jeśli chodzi o orzeczenie przepadku (art. 44 i 45 k.k.), jak i kwestię przestępstw bazowych dla prania pieniędzy (art. 299 k.k.), przepisy polskie nie przewidują, w przeciwieństwie do niektórych systemów prawa obcego, takiego katalogu czynów. Oznacza to, że każde przestępstwo może być zarówno podstawą orzeczenia przepadku, jak i przestępstwem bazowym dla prania pieniędzy.

Jak wynika z powyższego, treść Załącznika jest z punktu widzenia Polski obojętna. Wejście w życie poprawki nie spowoduje konieczności zmiany prawa polskiego, nie będzie skutkować także modyfikacją zobowiązań międzynarodowych RP.

Poprawka obowiązywać będzie Polskę od dnia 25 października 2015 r.; tym niemniej należy przeprowadzić w stosunku do niej procedurę ratyfikacyjną. Umożliwi to promulgowanie jej treści w Polsce i tym samym inkorporowanie jej do krajowego porządku prawnego. Zapewni także transparentność zobowiązań międzynarodowych RP oraz konsekwentne podejście w przypadku ewentualnych późniejszych poprawek.

III. Tryb związania się poprawką

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przeprowadzenia tzw. „dużej ratyfikacji" określone w art. 89 ust. 1 pkt 1 – 5 Konstytucji RP, w szczególności mając na uwadze, że poprawka z dnia 22 października 2014 r. jest obojętna z punktu widzenia prawa polskiego. W związku z tym właściwe będzie zastosowanie trybu określonego w art. 89 ust. 2 Konstytucji RP.

IV. Skutki społeczne, gospodarcze, finansowe, polityczne i prawne związane z wejściem w życie umowy międzynarodowej, wraz z określeniem źródeł finansowania

Jak wskazano powyżej, poprawka jest obojętna z punktu widzenia Polski. Jej wejście w życie nie spowoduje więc żadnych skutków społecznych, gospodarczych, finansowych, politycznych, ani prawnych.

Sporządził:

Michał Hara, główny specjalista w Wydziale Europejskiego Prawa Karnego

Akceptował:

Tomasz Darkowski, Dyrektor Departamentu Legislacyjnego

DYREKTOR
Departamentu Legislacyjnego

Tomasz Darkowski

Zatwierdził:

Monika Zbrojewska, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości

PODSEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Sprawiedliwości

dr hab. Monika Zbrojewska

KONWENCJA RADY EUROPY

o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu,

sporządzona w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.

ZAŁĄCZNIK

a. udział w zorganizowanych grupach przestępczych i wymuszanie haraczu/okupu;
b. terroryzm, włącznie z finansowaniem terroryzmu;
c. handel ludźmi i przemyt imigrantów;
d. wykorzystywanie seksualne, włącznie z wykorzystywaniem dzieci;
e. nielegalny handel narkotykami i substancjami psychotropowymi;
f. nielegalny handel bronią;
g. nielegalny handel towarami pochodzącymi z kradzieży i innymi;
h. korupcja i przekupstwo;
i. oszustwo;
j. fałszowanie pieniędzy;
k. podrabianie produktów i piractwo;
l. przestępstwo przeciwko środowisku naturalnemu;
m. morderstwo, poważne uszkodzenie ciała;
n. porwanie, nielegalne ograniczenie swobody i przetrzymywanie zakładników;
o. rozbój lub kradzież;
p. przemyt (także w odniesieniu do zobowiązań celnych i akcyzowych oraz podatków);
q. przestępstwa podatkowe (odnoszące się do podatków bezpośrednich i pośrednich);
r. wymuszenie;
s. fałszerstwo;
t. piractwo; oraz
u. wykorzystywanie poufnych informacji (insider trading) i manipulacje na rynku

Za zgodność z oryginałem w języku angielskim świadczy:

Michał Hara
Główny specjalista w wydziale Europejskiego Prawa Karnego
Ministerstwo Sprawiedliwości

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

CETS / STCE No. 198

Annex/Annexe

COUNCIL OF EUROPE CONVENTION ON LAUNDERING, SEARCH, SEIZURE AND CONFISCATION OF THE PROCEEDS FROM CRIME AND ON THE FINANCING OF TERRORISM

opened for signature, in Warsaw, on 16 May 2005

CONVENTION DU CONSEIL DE L'EUROPE RELATIVE AU BLANCHIMENT, AU DEPISTAGE, A LA SAISIE ET A LA CONFISCATION DES PRODUITS DU CRIME ET AU FINANCEMENT DU TERRORISME

ouverte à la signature, à Varsovie, le 16 mai 2005

Appendix to the Convention

a participation in an organised criminal group and racketeering;

b terrorism, including financing of terrorism;

c trafficking in human beings and migrant smuggling;

d sexual exploitation, including sexual exploitation of children;

e illicit trafficking in narcotic drugs and psychotropic substances;

f illicit arms trafficking;

g illicit trafficking in stolen and other goods;

h corruption and bribery;

i fraud;

j counterfeiting currency;

k counterfeiting and piracy of products;

l environmental crime;

m murder, grievous bodily injury;

n kidnapping, illegal restraint and hostage-taking;

o robbery or theft;

p smuggling **(including in relation to customs and excise duties and taxes);**

q tax crimes (related to direct taxes and indirect taxes)

r extortion;

s forgery;

t piracy; and

u insider trading and market manipulation.

Note by the Secretariat: The amendments to the Appendix adopted by the Ministers' Deputies at their 1210th meeting are typed in bold.

Annexe à la Convention

a la participation à un groupe criminel organisé;
b le terrorisme, y compris le financement du terrorisme;
c la traite d'êtres humains et le trafic illicite de migrants ;
d l'exploitation sexuelle, y compris celle des enfants ;
e le trafic illicite de stupéfiants et de substances psychotropes ;
f le trafic d'armes ;
g le trafic illicite de biens volés et autres biens;
h la corruption ;
i la fraude et l'escroquerie;
j la contrefaçon de monnaie ;
k la contrefaçon et le piratage de produits ;
l les crimes et les délits contre l'environnement ;
m les meurtres et les blessures corporelles graves ;
n l'enlèvement, la séquestration et la prise d'otages ;
o le vol ;
p la contrebande **(y compris relativement aux taxes et droits de douane et d'accise)** ;
q infractions fiscales pénales (liées aux impôts directs et indirects) ;
r l'extorsion ;
s le faux ;
t la piraterie ;
u les délits d'initiés et la manipulation de marchés boursiers.

Note du Secrétariat : Les amendements adoptés par les Délégués des Ministres lors de leur 1210e réunion figurent en gras.

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
2015 -11- 23
Kancelaria Główna

Minister
Spraw Zagranicznych

Warszawa, 19 listopada 2015 r.

DPUE.920.1701.2015/2/mz

dot.: DL-IV-0825-6/15/9 z 20.10.2015 r.

IV

Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej *poprawki z dnia 22 października 2014 r. do Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu i konfiskowaniu dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu sporządzonej w Warszawie w dniu 16 maja 2005 r.*, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem wniosku o ratyfikację *poprawki z dnia 22 października 2014 r. do Konwencji Rady Europy o praniu, ujawnianiu i konfiskowaniu dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu sporządzonej w Warszawie w dniu 16 maja 2005 r.* pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Umowa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Z up. Ministra Spraw Zagranicznych
SEKRETARZ STANU

Do wiadomości:
Pani Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

151123-00546